

LEIPZIG UNIVERSITY

IV INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

**CORPORATE GOVERNANCE:
STRATEGIES, PROCESSES, TECHNOLOGY**

October 23th 2020

Proceedings of the Conference

**Leipzig, Germany
2020**

UDK 33 (062)

Co686

Organising Committee

Martina Diesener	Professor, Dr. of Economics, Head of Faculty of Economics and Management Science, Leipzig University, Germany.
Bernd Süßmuth	Professor, Dr. of Economics, Head of Institute of Empirical Economic Research.
Andrzej Pawlik	Professor, dr hab., Head of the Institute for Entrepreneurship and Innovation, State University of Jan Kochanowski, Poland.
Bogoyavlenska Yuliya	Ph.D, Assistant Professor in Economy, Head of Department of Personnel Management and Labour Economics, Zhytomyr State Technological University, Ukraine.
Ekaterine Natsvlishvili	Associate Professor, Dr. of Economics, Faculty of Business, Consultant of VET Project, National Center of Educational Quality Enhancement, Sulikhan-Saba Orbeliani Teaching University, Tbilisi, Georgia.
Galina Ulian	Professor, Dr. of Economics, Dean of Faculty of Economic Sciences, State University of Moldova.
Jan Žukovskis	Associate Prof., Dr. of Economics, Head of Business and Rural Development Management Institute, Aleksandras Stulginskis University, Kaunas, Lithuania.
Natia Gogolauri	Professor, Dr. of Economics, Head of Quality Assurance, New Higher Education Institute (NEWUNI), Georgia.
Olga Chwiej	Associate Professor, Dr. of Economics, freelancer scientist, Poland.
Shaposhnykov Kostiantyn	Professor, Dr. of Economics, Head of Black Sea Research Institute of Economy and Innovation, Ukraine.
Yuliana Dragalin	Ph.D., Dr. of Economics, As. Professor, Dean of Faculty of Economic Sciences, Free International University, Moldova.

Corporate Governance: Strategies, Processes, Technology:
IV International scientific conference (October 23th, 2020. Leipzig, Germany). Riga, Latvia: “Publishing House “Baltija Publishing”, 2020. 144 pages.

ISBN 978-9934-588-88-4

© Leipzig University, 2020

Contents

MODERN ECONOMIC THEORIES. MAN-CENTEREDNESS IN ECONOMIC SCIENCE

Пр'ясецька-Устич С. В.

СИСТЕМНА КОРУПЦІЯ В УКРАЇНІ:

ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ 1

Шедяков В. Е.

КУЛЬТУРА ТВОРЧЕСКОГО ПОИСКА

КАК НЕОБХОДИМОСТЬ ЭПОХИ..... 6

GLOBAL ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Cisko L.

SELECTED LEGAL INSTRUMENTS

OF THE EUROPEAN UNION TO SUPPORT REMEDY

OF CONSEQUENCES OF THE ECONOMIC CRISIS 10

Shevchenko V. Yu.

PANDEMIC IMPACT AND CONTRACTIONS

OF THE ECONOMIC SECTORS..... 14

ECONOMY AND MANAGEMENT OF NATIONAL ECONOMY, SOCIALIZATION OF NATIONAL MODELS OF ECONOMIC SYSTEMS

Олійник Г. Ю., Лозова Т. І.

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ

КОРПОРАТИВНИМ НЕРУХОМИМ МАЙНОМ КОМПАНІЇ 20

ENTREPRENEURSHIP, TRADE AND BUSINESS CULTURE IN THE CONTEXT OF HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT

Бугіль С. Я., Дудяк Р. П.

СТИМУЛЮВАННЯ І ПІДТРИМКА

СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ

ЕКОЛОГО-ОРІЄНТОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ 26

Parkhaieva N. V.

SPECIAL SALES TECHNIQUES

WHEN CHANGING CONSUMER PREFERENCES 30

Корхіна І. А., Петренко В. О. ВИКОРИСТАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ МЕТОДІВ ПРИ ФОРМУВАННІ ПОРТФЕЛЮ ПРОЕКТІВ.....	79
Omelyanenko O. M. PRACTICAL ISSUES OF CREATIVE SERVICES BUSINESS DEVELOPMENT STRATEGIES	83
Shumkova O. V., Shumkova V. I. ECOLOGICAL CERTIFICATION AS THE ELEMENT OF ECO-MARKETING.....	88
CROSS-BORDER COOPERATION, DECENTRALIZATION AND REGIONAL ECONOMY	
Мірко Н. В. ОСНОВНІ ЗАСАДИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ТУРИЗМУ	93
DEMOGRAPHY, SOCIAL ECONOMY AND SOCIAL POLICY	
Bogush L. G. FACTORS OF WAGES' PURCHASING POWER OF THE UKRAINIAN POPULATION	99
ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT, NATIONAL CHARACTERISTICS AND GLOBAL TRENDS	
Дядюн О. О. ЗВІТ З УПРАВЛІННЯ: ІДЕНТИФІКАЦІЯ МІСЦЯ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ	104
Іванчук Н. В. АНАЛІЗ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ТА ЛІКВІДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	110
Старенька О. М. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАТИВНОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....	113
Циганова О. С. СУТНІСТЬ ОПЕРАТИВНОГО КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	118

Циганова О. С., к.е.н.
*Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна*

СУТНІСТЬ ОПЕРАТИВНОГО КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Успішне здійснення виробничого процесу залежить від наявності та раціонального використання виробничих запасів. Для цього на промисловому підприємстві необхідна бути організована ефективна система управління, яка не можлива без ефективного контролю.

Аналіз робіт науковців та фахівців-практиків показав наявність різнопланових визначень поняття «контроль», наприклад, як складової частини системи управління, однієї з важливих функцій управління, системи спостереження та перевірки, засобу досягнення цілей підприємства та його життєдіяльності, процесу перевірки відповідності контролюваних об'єктів заданим параметрам, повноти та точності інформації, форми зв'язку всередині системи управління тощо [1, с. 71]. Слід відзначити, що найбільш ємне трактування контролю дає Афанасьєв В.Г.: «Контроль – це праця за спостереженням й перевіркою відповідності процесу функціонування об'єкта прийнятим управлінським рішенням, законам, нормам, стандартам, правилам, наказам тощо; виявленням результатів впливу суб'єкта на об'єкт, допущених відхилень від вимог управлінських рішень, від прийнятих принципів організації та регулювання» [2, с. 9]. Дане визначення свідчить про контроль як функцію активної дії на об'єкт з метою подолання ним впливу негативних факторів, а також розглядаються категорії механізму контролю, такі як контрольна діяльність, норми контролю, об'єкт та суб'єкт контролю, відхилення від норм та нормативів тощо [3].

У наукових та практичних літературних джерелах контроль класифікується за різними ознаками, що пов'язано з різноманітністю його форм та масштабів. Зокрема, за часом проведення контроль поділяється на оперативний, поточний та наступний. Мета оперативного контролю полягає у попередженні та своєчасному виявленні відхилень фактичного стану об'єкта управління від нормативних, планових та інших його характеристик, відповідно до яких можливе його функціонування [4, с. 37]. Його основними завданнями є:

1) поточне спостереження за господарськими операціями, а також факторами, що мають вплив на них в процесі їх здійснення;

2) своєчасне попередження різного роду відхилень, формування яких знизить ймовірність отримання запланованих результатів;

3) оперативне виявлення фактичних відхилень.

З врахуванням наведених мети та завдань можна розглядати оперативний контроль як інструмент управління виробничими процесами безпосередньо під час їх здійснення та засіб достовірного відображення інформації в поточному (первинному) обліку [5].

Оперативний контроль виробничих запасів полягає у безперервній або періодичній діяльності менеджерів відділу матеріально-технічного постачання, спрямованій на формування виробничих запасів в економічно-обґрунтованих розмірах та забезпечення необхідного й стійкого обсягу їх асортименту протягом усього запланованого періоду для забезпечення безперебійної роботи промислового підприємства. Необхідність контролю також обумовлена підвищенням витрат у разі відхилення фактичного розміру виробничих запасів від передбачених норм. Наприклад, дефіцит необхідного виду покупного напівфабрикату можна усунути шляхом використання аналогічного напівфабрикату більшого розміру, який буде зменшений, що призведе до зростання виробничих витрат і, відповідно, підвищення собівартості готової продукції та

зниження її конкурентоспроможності на ринку. Якщо ж замінити потрібний напівфабрикат схожим, але з іншими характеристиками, то це призведе або до зниження якості продукції, що випускається, або знову до підвищення її собівартості. Небажаним також є наявність на складі промислового підприємства зайвих виробничих запасів, тому що їх придбання призводить до заморожування вільних грошових коштів, які, в свою чергу, необхідні для оплати нових придбаних партій інших видів виробничих запасів (за якими немає ані залишків, ані надлишків), оплати податків, комунальних платежів, виплати заробітної плати співробітникам тощо. Тому, виникає потреба в оперативному контролі наявності виробничих запасів, підтримці їх на економічно-обґрунтованому рівні (нормі), встановленому на підприємстві.

В результаті здійснення оперативного контролю отримується щоденна інформація (тижнева, декадна, місячна – залежно від ступеня важливості запасу) про фактичну наявність виробничих запасів на складах та ступеня їх відповідності встановленим нормам. Це дозволяє безперервно контролювати величину виробничих запасів, своєчасно виявляти виникнення наднормативних залишків або дефіциту за окремими позиціями, які можуть порушити безперервність функціонування підприємства.

Оперативний контроль виробничих запасів промислового підприємства здійснюється з використанням аналізу VED, суть якого полягає у діленні виробничих запасів на три категорії в порядку спадання їх важливості:

а) «V» розшифровується як життєво важливі запаси, а перевірка їх наявності на складі вимагає більш пильної уваги, оскільки відсутність цих запасів викличе значні втрати через зупинку виробництва. Отже, такі виробничі запаси повинні зберігатися в достатній кількості для забезпечення безперервної роботи підприємства;

б) «E» означає предмети першої необхідності. Такі запаси вважаються необхідними для ефективної роботи, але при їх

відсутності виробництво не зупиниться. Необхідно слідкувати, щоб вони завжди були в наявності;

в) «D» означає виробничі запаси, які відразу не впливають на виробництво, але їх наявність забезпечує більшу ефективність й менші витрати.

Таким чином, аналіз VED поділяє запаси за критерієм їх важливості та рекомендований для тих виробничих запасів, якими важко забезпечити виробництво.

Під час оперативного контролю наявності виробничих запасів також ефективним є проведення FSND-аналізу, який показує найбільш використовувані виробничі запаси протягом року шляхом аналізу віку запасів, що виступає індикатором їх частоти використання у виробництві. Цей аналіз ділить виробничі запаси на чотири категорії в порядку їх спадання наступним чином:

а) «F» означає швидко рухомі запаси, що споживаються за короткий проміжок часу. Запаси швидко рухомих предметів потрібно постійно досліджувати та поповнювати вчасно, щоб уникнути нестачі;

б) «N» означає нормальне переміщення запасів, такі матеріали будуть вичерпані протягом певного періоду часу, тобто десь за один рік. Величина даних запасів має бути на рівні оцінки майбутнього попиту, щоб мінімізувати ризики, пов'язані з їх постачанням;

в) «S» вказує на повільно рухомі матеріали, наявних запасів яких вистачить на два роки або близько того. Ці матеріали треба поповнювати перед їх вичерпанням;

г) «D» вказує на нерухомі запаси, тобто в майбутньому не буде потреби в даних запасах. Дана ідентифікація застосовується до тих матеріалів, які не мають ніякого альтернативного застосування та їх треба усунути.

Отже, проведення аналізів VED та FSND під час здійснення оперативного контролю виробничих запасів сприятиме підтримці наявності запасів на економічно-обґрунтованому рівні, що вплине на ефективне використання, зокрема, фінансових ресурсів

та забезпечення конкурентоспроможності промислового підприємства в ринковому середовищі.

Література:

1. Череп А.В., Юдіна Х.К. Внутрішній контроль діяльності підприємства: генезис та дефініція. *Вісник Запорізького національного університету*. 2014. № 4 (24). С. 68-74.
2. Афанасьев В.Г. Общество: системность, познание и управление. Москва : Политиздат, 1981. 432 с.
3. Рожелюк В.М. Організація побудови системи контролю переробних підприємств у ринковому середовищі. Облік і фінанси АПК : бухгалтерський портал. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/organizaciya-pobudovi-sistemi-kontrolyu-pererobnih-pidприємств-u-seredovischi.html> (дата звернення: 21.10.2020).
4. Оперативный контроль экономической деятельности предприятия / Б.И. Валуев и др. Москва : Финансы и статистика, 1991. 224 с.
5. Приступа К.П. Економічна суть та значення оперативного контролю в системі управління. Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/ekonomichna-sut-ta-znachennya-operativnogo-kontrolyu-v-sistemi-upravlinnya.html> (дата звернення: 21.10.2020).